

М.Р. Рудник,
студент-магістр
Європейського університету фінансів,
інформаційних систем, менеджменту і бізнесу.
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. Воляник Г.М.

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Становлення страхової справи в Україні у складні часи формування основ незалежної Української держави є вкрай важливою складовою цього процесу. Страхування як засіб соціального захисту громадян і держави загалом є гарантом впевненого руху шляхом суспільних перетворень нашої держави та добробуту її громадян. Без сумніву, що велика частка успіху залежить від людини та рівня її фахової підготовки.

Інтегрований навчальний комплекс “Страхова справа”, який включає двотомний підручник, автоматизовану систему навчання на CD та Інтернет-портал, – нове унікальне явище на освітянському ринку держави. Цей комплекс систематично розкриває чотири дисципліни: “Страхування”, “Страхові послуги”, “Соціальне страхування”, “Наукові аспекти для страхування”.

Інтернет-портал dbu.com.ua накопичує інформацію про навчальні заклади, підручники, новини, дистанційні системи навчання та дає змогу обмінюватися досвідом, підтримує і реалізує режим оновлення програмних компонентів та інформаційних блоків в автоматизованих системах навчання для навчальних дисциплін.

Існує багато ВНЗ, які готують спеціалістів в галузі страхування, це: ВНЗ Мінфіну, розташовані у Дніпропетровську, Львові, Одесі, Чернівцях; Українська фінансово-банківська школа при КНЕУ; Тернопільська академія народного господарства (ТАНГ) тощо.

А також основною запорукою успіху розвитку страхування в Україні є запозичення досвіду організації економічної освіти країн з розвинутою соціально-ринковою економікою та поступове доведення її до світового рівня; поглиблення співробітництва із навчальними закладами Європи.

У роботі “Шляхи вдосконалення змісту та організації підготовки фахівців зі страхування” розглядається планово-нормативна схема і підхід до підготовки фахівців для страхового ринку України в Київському

національному економічному університеті. У ній зазначається, що проведено значну роботу з формування змісту навчальних планів науково-методичною комісією з економічної освіти Міністерства освіти і науки України, яка ініціювала включити до навчальних планів підготовки бакалаврів з економіки нормативну дисципліну “Страховання”.

У Концепції розвитку страхового ринку України до 2010 р. встановлюються стратегічні підходи, які мають бути покладені в основу державної політики у сфері страхування, створення законодавчих та економічних умов для стимулювання розвитку страхового ринку, визначаються основні завдання і напрями його розвитку. Крім того, в цьому документі сформульовані проблеми і недоліки у функціонуванні страхового ринку України. Це передусім недостатній рівень кадрового та наукового забезпечення страхового ринку; низький рівень страхової культури населення.

Ця Концепція, як відзначено в її тексті, “...встановлює стратегічні підходи, які мають бути покладені в основу державної політики у сфері страхування, створення законодавчих та економічних умов для стимулювання розвитку страхового ринку, визначає основну мету, завдання і напрями його розвитку на період до 2010 р. відповідно до головних стратегічних цілей розвитку країни, визначених у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України “Назустріч людям””.

Сьогодні змістовних досліджень за темою “Система підготовки кадрів для страхового ринку України” недостатньо і вони не дають повного та цілісного уявлення про стан цієї проблеми. Адже система ця перебуває у стані створення, вона не набула ще тих ознак здорової константності, які характеризують будь-яке дозріле ринкове суспільство, яким Україна лише готується стати. Сама страхова система нашої держави, потреби якої має задовольняти вказана підготовча система, сьогодні є недосконалою, і, як підкреслює автор статті В. Шевченко, для надання їй належної досконалості потрібно принципово вирішити низку питань: стимулювати капіталізацію страхового ринку шляхом подальшого підвищення мінімального розміру уставних капіталів страхових компаній та підвищення вимог до їхньої платоспроможності; встановити єдині вимоги та стандарти ведення бізнесу, створити ефективний механізм державного регулювання розробленням уніфікованого кодексу законів про страхування з урахуванням міжнародного досвіду тощо. Тому для розв’язання такого складного та відповідального завдання, яким є створення системи підготовки кадрів

для страхового ринку України, вже сьогодні потрібна активна та наполеглива систематизація відповідного поточного досвіду діяльності, який накопичується в нашій країні.

Слід підкреслити, що у справі розвитку страхового ринку України, який спирається на світовий досвід страхування, однією з головних перешкод у набутті такого досвіду є суперечності між характером страхового навчання в Україні і тим, яким воно є в інших країнах. Ми насамперед маємо на увазі те, що підготовка фахівців зі страхування у країнах Європейського Союзу є справою страхових компаній, тобто справою приватного бізнесу; підготовка ж, яка здійснюється в нас, є переважно державною, тобто загальною справою.

Навчальний план підготовки бакалаврів зі спеціальностей “Фінанси” і “Банківська справа” включає також нормативну дисципліну “Страхові послуги”, що сприяє підвищенню рівня практичної підготовки фахівців указаних спеціальностей у галузі страхування. Підготовка магістрів зі страхування здійснюється за двома напрямками.

Перший напрям передбачає підготовку магістрів з контингенту випускників вищих навчальних закладів, які мають рівень бакалавра зі спеціальності “Фінанси”. У цьому випадку підготовка триває один рік.

Другий напрям передбачає підготовку магістрів зі страхової справи, які мають вищу нееконімічну освіту. У цьому випадку підготовка триває два роки. За цим напрямом, як правило, навчаються працівники страхових компаній, які вже мають достатню практичну підготовку.

1. Філонюк О. Державне регулювання страхової справи в контексті концепції розвитку страхового ринку України до 2010 року // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2006. – Вип. 81–82. – С. 49–52. 2. Шляхи вдосконалення змісту та організації підготовки фахівців зі страхування // <http://www.refine.org.ua/pageid-4151-1.html>. 3. Страхова справа / В.Т. Александров, О.М. Бандурка, О.І. Ворона та ін. – К.: НВП “АВТ”; Х.: Видавн. центр НТУ “ХПІ”, 2003. – 638 с. 4. Інтернет-портал підтримки інтегрованих навчально-атестаційних комплексів неперервної освіти // <http://www.dbu.com.ua>. 5. Про схвалення Концепції розвитку страхового ринку України до 2010 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серп. 2005 р. № 369-р // <http://www.ufs.kiev.ua/stories/showlaw.php?id=386>. 6. Шевченко В. Нужно качественно готовить законы на стадии проектов // Финансовые услуги. – 2006. – № 1. – С. 36–37. 7. Досвід і напрямки розвитку страхової освіти // <http://www.refine.org.ua/pageid-4102-1.html>.